

Slutredovisning av projektet mobila mötesplatsen

Sammanfattning av aktiviteterna

Vi har hyrt två olika husbilar som fungerat som rullande ungdomsgårdar/mötesplats i två gånger sex veckor. Husbilen har rullat runt i de sex skärgårdskommunerna. Husbilen har haft olika gäster med i sin verksamhet i form av andra föreningar och organisationer utöver SKUNKs egen styrelse.

Genomförda aktiviteter en beskrivning

Den första husbilen hyrdes från Sverige och rullade mellan den 11/3 till den 23/4. Den visade sig ha många brister vilket ledde till ständiga förhandlingar och i slutänden hot om indrivning, bilen tappade dessutom en fönsterruta vilket lades föreningen till last. Den andra husbilen hyrdes från Finland och av en finskspråkig uthyrare, vilket i sig var en utmaning för en helt svenskspråkig förening. När bilen skulle köras från uthyrningen backade chauffören in i en annan bil. Enligt kontraktet skulle sådana incidenter täckas av försäkringen som fanns och SKUNK betalat för. Efter en tid kom dock krav på en betydligt högre summa och vi fick kontakta olika instanser för att hitta argument och strategier för att vinna matchen om detta. Även detta lyckades men krävde mycket tid. Husbil nummer två hade dock bättre standard och planering dessutom var det en varmare period.

I starten fanns också problem som att få dispens på skärgårdsfärjorna för husbilen där styrelsen tillslut måste vända sig till Lantrådet för att slippa avgifter på färjorna.

Förhandlingar med tullen om rätten att ha en svensk husbil på Åland ingick också i förberedelsearbetet med projektet.

Husbilen har under båda perioderna rullat runt i de sex skärgårdskommunerna och stannat en eller flera dagar. Antalet dagar resdagar för husbilen var uppskattat till 20 – 40 dagar, med facit i hand kan vi konstatera att det blev 64 dagar.

Informationen ut till barn och ungdomar har varit ett ständigt problem, men blev bättre under del 2 av projektet. Affischer räcker inte så långt, först när personliga kontakter etablerades fungerar de riktigt bra.

Det har emellanåt varit svårt att hålla det planerade schemat pga av trassliga färjtider och att skolorna och kommunerna är små, det räcker med att de har något speciellt på gång så ställs planerna på ända. En stationär husbil skulle ha betydligt mindre problem med det.

Husbilen har haft olika gäster med i sin verksamhet se bifogad plan, samtliga gäster har varit mycket positiva till husbilsverksamheten och de problem som funnits har mest handlat om information och kommunikation.

Husbilen har använts vid tre seminarier, Kulturseminarium i Föglö vid starten av projektet, dels en demokrati studieresa till Åbo och Pargas där också ett elevråd från skärgården deltog och till ett demokratiseminarium i Kimito. Husbilen har då fungerat som transportmedel och övernattningsplats.

Husbilen har huvudsakligen haft tre verksamheter, rast- och skolverksamhet i form av att gästerna gått in och hållit pass inom skolans verksamhet. Eftermiddagsverksamhet för skolbarn och ungdomar med lek och pyssel och ungdomsgårdsverksamhet på kvällen för tonåringar.

Husbilen har beroende på gästerna haft olika teman och innehåll: påskpyssel, EU-information, konflikthantering, akvarellmålning, smyckestillverkning, fotografering, MSN-kommunikation, streetdans, Litauen information, Fältarnas information, tidningsverksamhet, spela och sjunga, etc.

I husbilen har också funnit jätte såpbubblor, bollar och andra lekredskap, pysselmaterial, dator med skrivare och uppkoppling, digitalkamera, spel, fika och musikanläggning.

Ledningen och stöd

Förverkligandet av projektet har ingått i styrelsens arbete, men förstås inneburit merarbete och lett till en mer sammansvetsad grupp med stora visioner för framtiden. Styrelsen har lett arbetet i alla delar med stöd av SKUNKs verksamhetsledare. Projektledarna har förverkligat projektet genom att vara den huvudsakliga värden och chauffören för husbilen och där igenom stå för kontinuiteten. En i styrelsen som under våren fick körkort har under en vecka själv varit husbilsvärd. Samtliga i styrelsen har varit med vid olika tillfällen i husbilen. Vid start och avslutning av hyresperioderna har styrelsen varit speciellt aktiva med hämtning, inredning, städning etc. Hela styrelsen var med vid första utvärderingsträffen och delar av den vid andra utvärderingsträffen. Projektet har också varit den största punkten på styrelsens egna möten under projektperioden. Styrelsen har också via kommunikation på nätet samtalat med projektledaren, givit underlag till och kompletterat ansökningar, delrapporter och denna slutrapport.

Både före och under projektet har aktiva kommunikation med skolorna förts för att veta hur projektet på bästa sätt kan förverkligas.

Projektets resultat/nytta för andra

Projektet har stärkt banden mellan ungdomarna i de olika skärgårdskommunerna.

(Målen för projektet med kursiv.)

- förbättra skärgårdsungdomarnas möjligheter till stimulerande fritidsverksamhet med utgångspunkt från barn och ungdomarnas egna idéer och medverkan.

Projektet har under sin korta tid hunnit skapa en mängd nya aktiviteter, ett samarbete kring att stärka förutsättningarna för idrotten i skärgården har startats samt samtal med ministern som har ansvar för ungdomsfrågor har förts.

- stärka barn och ungdomars inflytande på utvecklingen i skärgården.

Ett långsiktigt arbete under projekt perioden har elevrådet på Kumlinge deltagit i studieresa till Åboland och där träffat elevråds och ungdområdsengagerade. Delar av styrelsen har medverkat i ett demokrati seminarium i Pargas. Styrelsen har genomfört ett minilobbying seminarium med finansmannen/kommersrådet Anders Wiklöf. Husbilen har presenterats för skärgårdskommunernas ledning i de olika kommunerna. I en del av kommunerna har styrelsen varit på besök i andra kommundirektören, även landskapsregeringens kulturdelegation har besökt husbilen. Flera lagtingsledamöter har också besökt husbilen. I Brändö kommun har en visionsdag kring framtiden i skärgården med alla elever åk 6-9 genomförts. I Brändö har man också bjudit in unga vuxna till samtal med kommunledningen. I andra kommuner funderar man på liknande initiativ. Husbilen har på olika sätt varit en kanal för tips och erfarenhetsutbyte över kommungränserna.

- stärka gemenskapen, mellan skärgårdsungdomar från olika delar i skärgården.

Allt fler barn och ungdomar har lärt känna varandra både genom att de deltagit i gemensamma aktiviteter och att de skrivit och läst i SKUNKs tidning. Husbilen har varit ett bidrag genom sin karaktär av gemensamt projekt för alla som bor i skärgården. MSN har också inneburit kontaktskapande. Ambitionen att erbjuda 9:orna att fara med i husbilen lyckade emellertid inte främst pga av att tidpunkten inte passade. Intresse fanns.

- förändra vuxnas syn på barn och ungdomar så att de ses som resurser i kommunerna.

Vi hoppas att projektet bidragit till detta. Vi har hört kommentarer av vuxna som att husbilsprojektet är det positivast som hänt i skärgården på länge. Initiativen i kommunerna att möta ungdomar har varit ett steg i rätt riktning och de kommunala initiativen att möta unga vuxna.

- visa för de vuxna att nyskapande projektet är viktiga och går att förverkliga.

Se ovan. Vi har också mött massor av glada miner och fått en hel del påhälsningar av nyfikna vuxna.

- ge skärgårdsungdomarna samma möjligheter som andra ungdomar i Europa att vara aktiva medborgare med möjlighet att påverka sin närmiljö, och därigenom även utveckla en känsla av sammanhang/tillhörighet(till hembygden/skärgården) istället för att odla en längtan bort. Vi tycker att vi kan se små tendenser, men ingen revolution har genomförts, det hade vi inte heller väntat. Ett steg i rätt riktning har vårt projekt bidragit till.

Europeisk dimension

Europa information på Åland liksom CIMO själv har informerat inom projektet.

Ungdomarnas intresse har lett till att samtliga lärare i skärgården har fått information vid sin gemensamma läraruppstart för läsåret 05/06. Fredsinstitutets informationer har också bidragit till att vidga perspektiven.

Vi har blivit mer medvetna om det möjligheter som EU ger och det har varit värdefullt att informationen givits på hemmaplan. Direkt kontakten gör att det på ett annat sätt blir tydligt att det handlar om oss.

Vi letar nu ständigt möjligheter för att komma ut i Europa med en eller flera grupper.

Samarbetet med Fredsinstitutet som är vana vid att arrangera utbyten och har eu-volontärer har stärkts och ungdomar från vår organisation har deltagit i utbyten arrangerade av dem.

Innovation

Vårt projekt har varit unikt i skärgården på många sätt:

1. ett större projekt som ungdomar själva formulerat har förverkligats,
2. ett mer kontinuerligt ungdomsarbete har genomförts,
3. projektet har imponerat på vuxna, som tyckt att det varit något positivt som hänt i bygden!
4. MSN var en viktig kontaktyta framförallt i första delen av projektet. I andra delen hade husbilen mycket datakrångel och husbilens projektledare var heller ingen van MSNanvändare. Men vi ser MSN som en viktigt kontaktyta för ungdomar.

Uppföljning, utvärdering och framtid

Verksamhetsledaren och styrelsen har gemensamt arbetat med utvärdering. Idén om att finna någon som utifrån skulle utvärdera projektet lyckades inte trots flera kontakter med utbildningar både i Åbo och Helsingfors.

Efter bägge delarna av projektet har utvärderingsmöten hållit tillsammans med föreningar och organisationer som gästade husbilen.

Husbilens gäster har gjort skriftliga eller muntliga utvärderingar.

Alla husbilsvärdar har fört dagbok, med dagliga kommentarer över hur det gått.

Skolorna har på olika sätt (muntligt och skriftligt) kommenterat och reflekterat kring projektet. SKUNKs verksamhetsledare har dokumenterat, samlat material och hållit i arbetet med utvärderingarna. Denne har också sammanställt underlaget till rapporten om projektet.

SKUNK arbetar aktivt med att finna en ekonomisk lösning för att kunna förverkliga en permanent husbilsverksamhet. Föreningen har hittills bett om att få informera vid

skärgårdskommunerna kommunding, träffa finansministern och landskapsregeringen och har redan haft ett första möte med en näringslivshöjare på Åland.

Husbilsprojektet är slut men vi arbetar vidare med att skapa tillfällen för skärgårdsungdomarna att mötas, senast nu i november på Rådmansö i Stockholmskärgård.

Saker som ändrades från projektplan till genomförandet:

Uppdelade period: Redan i starten insåg vi att det vore bättre att dela upp husbilens verksamhet på ett pass under våren och ett pass under hösten. Vilket vi gjorde.

Tidningsverksamheten: Vi fick inte pengar för de tidnings- och demokratiprojekt vi hoppats på vilket gjorde att tidningsverksamheten tonades ner framförallt under hösten då pengarna inte räckte till. En fin tidning producerades dock under våren.

Utnyttjandet: Bilen har gjort betydligt fler resdagar än vi trodde, då vi försökte utnyttja den maximalt då vi hade den.

Husbilens kvalitet: Vi underskattade vikten av kvaliteten på husbilen (allt från hur den klarar minusgrader till hur den är planerad) husbilens konstruktion har bland annat begränsat möjligheterna till övernattnings då det blev för kallt. Detta påverkade att husbilen som övernattnings inte utnyttjats i den mån vi trodde.

Högstadiet: Under dagtid har husbilen besökts främst av låg- och mellanstadieläver. På kvällarna och ibland på eftermiddagarna dock av högstadiet. Det har varit svårt att nå ut till högstadieläverna och det har handlat mycket om hur väl kända husbilsvärden varit. Vi visste att detta var en svårighet, det krävs relationer och engagerade husbilsvärd/ husbilsvärdar om man skall nå högstadiet. En svårighet var att vi tvingades anställa ny projektledare efter halva projektet. Husbilen har dock haft många mysiga, roliga och engagerade kvällar tillsammans med högstadieläver.

Årskurs nio: I del hade vi sett att det fanns ett värde av att ge möjlighet för årskurs nio elever att följa med husbilen som gäster i andra skolor och värdar i husbilen. Vi erbjöd därför detta under period två men lyckades inte förverkliga det. Främst beroende på att tidpunkten var fel men också på att vi under perioden hade en ny projektledare, vilken behövde projektperioden på sig för att etablera kontakter. Alltså en bra idé för framtiden men ej förverkligbar under projektet.

Elevråden: En förhoppning vara att aktivera elevråden, detta byggde på att demokratiprojektet genomfördes parallellt (vilket inte fick stöd under projektperioden). Under projektet gjordes försök med att få elevrådet mer aktiva bland annat genom att de kunde vara med och påverka husbilens verksamhet. De ombads utse värdar som kunde ta emot gäster från husbilen och att de kunde komma med på studieresan med husbilen. Detta lyckades bara till viss del.

Fem av genomförarnas personliga utvärderingar utifrån några frågeställningar

Uppnådde vi de målsättningar som vi hade med projektet? Misslyckades något?

Lyckades något bättre än vad du förvänta dig?

* Jag tycker att projektet i stort sett lyckades. Kanske skulle vi ha inriktat oss mer på de lite äldre.

Jag tycker att det är jätteviktigt att någon gör något för ungdomarna i skärgården, och att det är superviktigt att de får träffa varandra, de som bor på olika kommuner.

Vi har fått mycket uppmärksamhet genom projektet. Jag hoppas att nu vet alla som går i skolan i skärgården om husbilen. därtill tror jag att många andra skärgårdsbor har märkt Skunk på något

sätt. Det var också bra att ibland få träffa kommunpolitiker eller tjänstemän med husbilen.

* Jag tycker att vi nådde våra målsättningar med projektet mycket bra. Vi ville fånga skärgårdsungdomarnas intresse för skunk och ordna ett ställe där de kunde träffas, och det lyckades vi bra med. Jag är faktiskt förvånad över att intresset faktiskt var så stort som det verkligen var. I högstadieåldern tycker man att mycket är väldigt "töntigt" och jag trodde att det skulle bli svårt att få folk att komma till husbilen. I.o.m. att vi stod med husbilen på skolgårdarna på dagarna kunde de ta en titt inne i den och se att det faktiskt var ett väldigt trevligt ställe. Jag tror att det var tack vare verksamheten på rasterna, som vi fick många besökare också efter skoltid. Och när några kom och hälsade på, så följde andra deras exempel. Det som jag tycker vi misslyckades lite med (då jag var med i husbilen i Bändö åtminstone) var informationen till skolorna. I Brändö visste knappt någon att vi skulle komma. Men det lärde man ju sej efter ett tag.

Vi lyckades även skapa kontakter mellan ungdomar mellan kommungränserna, i.o.m. att niorna hade möjlighet att åka med i husbilen till andra kommuner. Det jag tycker att vi kunde ha gjort bättre är att ha försökt peppa dem och lärarna lite mer. Lärarna (på en del ställen) ville väldigt ogärna släppa iväg eleverna några dagar. Vi kanske skulle ha kunna fått dem att förstå bättre betydelsen med att lära känna ungdomar i sin egen ålder från andra kommuner. Det är väldigt viktigt när flytten till stan (eller någon annanstans) närmar sej.

* Vi fick bättre resultat än jag förväntat. Inget misslyckades vad jag vet. Antalet gäster, antal besökare, feedback från ungdomarna och föräldrarna var bättre än vad jag förväntat.

* Jag tycker att vi uppnådde vårt mål, att komma ut till ungdomarna i skärgården och visa att det finns någon som bryr sig om dem och deras fritidssysselsättningar.

Själv hade jag inte så mycket att göra med hur projektet genomfördes, men bara genom att vara med har man ju lärt sig bl.a om hur det går till att verkligen göra något och inte bara planera, har också lärt sig att man skall läsa hela kontrakt, att det är obekvämt att åka husbil men att det är en jättemysig miljö att vara i.

* Huvud målsättningen för mig var att få en plats för ungdomar att samlas på kvällen. Där har vi lyckats i de flesta kommuner men helg satsningen var en miss då nästan ingen kom. Vi (SKUNK) har kommit närmare vår målgrupp genom att vara där på ön med ungdomarna, och de vet mer om oss. (framför allt på Vårdö)

Hur tycker du att du utvecklats genom projektet? Vad har du lärt dig?

* Jag har lärt mig att man måste vara väldigt noga och nästan övertydlig med informationen när/hur/var man kommer till platsen och gärna länge i förväg!

Jag har också lärt mig att det är väldigt olika på kommun (närmare eller längre bort från fasta Åland) vilket intresse som har funnits. de som har haft lättare att komma iväg (exempelvis Föglö) har inte varit lika intresserade av att komma.

Planering god tid i förväg krävs, och det tar länge att planera. Jag har lärt mig att se planering/koordinering inför något som en helhet med tid och inte som något som enskilda delar, som något som bara tar fem minuter. Allt tar längre än man trott från början. Jag har bekantat mig grundligt med skärgårdstrafikens turlistor och konstaterat att den tvärgående trafiken nog är under all kritik.

Jag klarar av att köra husbil. Det var en tanke som inte skulle ha fallit mig in annars. Alla stirrar på en i skärgården, då ska man bara le och vinka tillbaka, man behöver kunna komma överens med många människor och det går för det mesta.

Vi är lika och lever under liknande förhållanden (i skärgården). Vissa kommuner har det lättare än andra och mer resurser än vad andra har. Det mesta går att lösa efter en stunds

funderande. Det finns många man kan ta hjälp av. Man idealiserar allmänt det lilla samhället efter detta projekt, man har också en tilltro inför framtiden, man ser att det är bra, här finns resurser att hämta!

Ungdomarna är härliga och vet och kan mycket. Efter en stund lär man känna varandra och när de accepterat de/den nya personen så märks det att man i skärgården saknar någon att prata med som är utifrån (inte lärare, förälder eller granne). När man kommer ny och inte är känd måste locka någon, sen kommer ofta fler.

Det finns många resurser att utnyttja. Bara man står på sig löser sig nog allt, man måste kämpa för det som är rätt och inte låta sig luras, trots språksvårigheter.

* I egenskap av skärgårdsungdom vet jag att vi kan vara svåra att engagera. När man har vant sej att inte ha så mycket att göra och alltid varit tvungen att hitta på själv vad man ska göra, så blir det lätt så. Men nu har jag lärt mej att det inte är omöjligt att aktivera högstadieungdomar, bara man gör det på rätt sätt. Och det är inte alltid så lätt att hitta det. Men jag tror faktiskt att vi har kommit på ett av dom bättre sätten. Skärgården skiljer sej mycket från landsbygden och stan, så därför måste man hitta ett sätt som passar just den bra. Det är inte så enkelt, att man bara kan ta idéer från ungdomsverksamhet i stan och på landet, för det funkar inte i skärgården. Här är det mycket svårare att ta sej fram och man är mer isolerad här. En husbil är en perfekt mötesplats för ungdomar i skärgården. (skriv det till CIMO) Jag skulle gärna ha velat ha en sån "ungdomsgård" när jag gick i högstadie och jag skulle definitivt ha nappat på en sådan idé!

* Jag har lärt mig att planera ett schema =)

Jag har konstaterat att jag inte vill bo i en husbil.

Jag anser att det borde finnas ett annat sätt att lägga förbindelserna mellan öarna.

Jag har lärt mig att ungdomar och ungdomsarbete; ungdomarna är intresserade, men de vet inte av vad. De behöver en knuff framåt.

Jag har lärt mig att ovanligt många hjälper om man frågar något.

* Jag tror helt klart att skärgården behöver något som livar upp, eller rättare sagt, jag kommer från skärgården så jag vet det. Det kan hända att det här blev lite tjejdominerat, till en annan gång borde man kanske ta med flera gäster som lockar pojkar också.

Husbilsprojektet var ett roligt projekt att genomföra och det kändes som om vi gjorde något meningsfullt.

* Jag här lärt mig att det är otroligt viktigt att planeringar håller, men samtidigt MÅSTE man vara flexibel. Jag har också lärt mig att det faktiskt finns något att göra på helgerna i skärgården (iaf som är viktigare och roligare än skunks husbil). Jag har lärt mig mer om, pengar (budgetering, vad anställd kostar, material, husbils hyra mm) Jag känner att efter husbilsprojektet har jag mer förståelse hur man genomför ett större projekt, så som planering, förberedande, alla parter som skall kontaktas och är på något sätt är inblandade, utförande, om planering under projekt, oväntade problem, avslutning, utvärdering i den inre kretsen (styrelse) den yttre (alla inblandade).

Att ungdomarna är öppna för nya saker och att vänskapen mellan kommunerna är vanligare än vad jag trodde. Jag har också lärt mig att de inte bara finns insnöade tölpar i skärgård utan också sociala, "främlingsvänliga" (folk från andra ställen som: Sverige, kommuner, föreningar osv) och trevliga människor.

Det är kul att jobba med ungdomar.

Politiker är svåra att handskas med, de är tvetydiga eller svåra att förstå. (och de verkar ha svårt att förstå oss/skärgården) Det måste vara svårt att planera turlistorna så de passar alla.

Sammanfattning av resultatet

Projektet har visat oss själva och andra att ungdomar har stor kompetens om de ges goda förutsättningar. Projektet har lärt oss massor men också övriga barn och ungdomar har sett att

man kan förverkliga en idé man tror på. Vad det gäller den europeiska dimensionen av projektet är den delen svagare i projektet men bara genom de kontakter projektet haft och att det förverkligats med hjälp av EU medel så har den dimensionen haft inverkan på attityder och möjligheter med att vara en del av Europa. Delar av projektet har en mycket tydlig karaktär av informell utbildning i och med att projektformen skapar utmaningar hela tiden. Gästerna i husbilen har också fört ut kunskap i skärgården som annars sällan når ända ut till oss. Ökad delaktighet för ungdomar med begränsade möjligheter har varit kärnan i hela projektet.

För SKUNKs styrelse

Kumlinge den 21 november 2005

Mia Hanström
verksamhetsledare